

ΛΟΓΟΣ ΛΖ΄: Επιστολή προς τον πρίγκιπα Πέτρο Σούισκι (Άγιος Μάξιμος ο Γραικός)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

ΛΟΓΟΣ ΛΖ΄

Επιστολή προς τον πρίγκιπα Πέτρο Σούισκι [1] .

Στον ευγενή και σώφρονα άρχοντά μου, ηγεμόνα Πέτρο του Ιωάννη, Σούισκι, εγώ ο

μοναχός Μάξιμος, εύχομαι να χαίρεται εν Κυρίω.

Ας μην απορεί η ευγένειά σου, ευγενέστατε ηγεμόνα και αγαπημένε μου άρχοντα, ότι εξαιτίας αυτών που μου έχουν συμβεί, λόγω των πολλών αμαρτιών μου και θλιβερών περιστατικών, εγώ, ο πιο ανάξιος, τολμώ και συγκρίνω την θλίψη μου με την θλίψη εκείνου του δικαίου, που στην αρχή έπαθε εξαιτίας των αδελφών του, οι οποίοι τον πούλησαν σαν άχρηστο σκλάβο [2], και έπειτα εξαιτίας της συκοφαντίας της κακόβουλης πόρνης κλείστηκε στην φυλακή με χειροπέδες [3]. Και αυτά συνέβησαν στον άνδρα, που περισσότερο από άλλους δικαίους ήταν άξιος της τρυφής του παραδείσου και της ουρανίας κατοικίας.

Τόλμησα όμως να το γράψω, όχι επειδή θεωρώ τον εαυτό μου αντάξιο αυτού του δικαίου, έστω σε κάτι –μακριά από εμένα μία τέτοια παραφροσύνη και τέλεια ανοησία, αφού θεωρώ τον εαυτό μου ως γνωστή παλαιά κακία, μίasma ερημώσεως και δεν αξίζω να λέγομαι μοναχός– αλλά επειδή ήθελα μόνο να εξηγήσω στην αφεντιά σου τι συνέβη, βέβαια κατά την θεία πρόνοια, σχετικά με εκείνο τον αθώο δυστυχή.

Οι δύο αξιωματούχοι υπέστησαν την οργή του βασιλέως τους και φυλακίστηκαν στην ίδια φυλακή, των οποίων τα όνειρα αυτός ο μακάριος νέος ορθώς και σαφώς ερμήνευσε, και παρεκάλεσε εκείνον, για τον οποίον προφήτευσε την επιστροφή του παλαιού αξιώματος και της τιμής του εκ μέρους του βασιλέως, για να του υπενθυμίσει την άδικη φυλάκισή του. Όταν εκείνος μίλησε γι' αυτόν τον δίκαιο στον βασιλέα Φαραώ, ο Φαραώ τον απελευθέρωσε από τα δεσμά και την φυλακή και τον αξίωσε την μία μετά την άλλη τις τιμές [4], όπως λέγει η Αγία Γραφή: «Απέστειλε βασιλεύς και έλυσεν αυτόν, άρχων λαού, και αφήκεν αυτόν. Κατέστησεν αυτόν κύριον του οίκου αυτού και άρχοντα πάσης της κτίσεως αυτού» [5].

Ακριβώς έτσι έτυχε και σε εμένα τον ακόλαστο, εξαιτίας της μεγάλης φιλανθρωπίας του Θεού και της αγαθότητάς Του, διότι η αρχοντιά σου, εξαιτίας της μεγάλης ταπεινοφροσύνης και σωφροσύνης σου, με αναζήτησε και ήλθε σε εμένα τον άχρηστο, και αξιώθηκα να σε δω και να μιλήσω μαζί σου. Δεν πρέπει όμως να απορείς με αυτά. Ο Θεός, ο οποίος πάντοτε είναι γενναιόδωρος και φιάνθρωπος, μολονότι αφήνει κάποιον να πέσει σε διά-φορες δυστυχίες, «ουκ εις τέλος οργισθήσεται», όπως λέγει η Αγία Γραφή, «ουδέ εις τον αιώνα μηνιεί» [6]. Και σε άλλο χωρίο λέγει: «Εγώ αποκτενώ και ζην ποιήσω» [7]. Είναι ο Δημιουργός όλων μας, που προνοεί για μας και είναι ο ιατρός των παθών της ψυχής μας. Είναι ο μόνος, που γνωρίζει αληθώς τι είναι χρήσιμο για τον καθένα μας. Και αυτά δεν συμβαίνουν λόγω της τύχης ούτε λόγω της θέσεως των πλανητών, όπως διδάσκει και ισχυρίζεται η ψευδής διδασκαλία των αθέων Χαλδαίων, Αιγυπτίων και Ελλήνων, αλλά κατά τις άγνωστες και άρρητες βουλές του Θεού, όπως μόνο Αυτός το γνωρίζει. «Τις έγνω νούν Κυρίου, και τις αυτού σύμβουλος εγένετο»; [8] Αυτή είναι η φιλανθρωπία Του και η ευμένειά Του σε εμένα, στις οποίες ελπίζω.

Εξάλλου, αφού βεβαιώθηκα για την μεγάλη προθυμία που μου έδειξες, και επειδή γνωρίζω την σωφροσύνη και την πραότητα σου, τόλμησα να υπενθυμίσω σε σένα, άρχοντά μου, με λίγες γραμμές τις ανάγκες μου. Και δεν σε παρακαλώ πλέον να βοηθήσεις να με αφήσουν να αναχωρήσω στο τιμιότατο και πολυπόθητο για όλους τους ορθοδόξους Άγιον Όρος –αφού γνωρίζω ότι αυτή η παράκλησή μου δεν είναι επιθυμητή και ευάρεστη σε όλους σας–, αλλά μόνο να γίνω άξιος της κοινωνίας των αγίων και ζωοποιών μυστηρίων του Χριστού, χωρίς την οποία είμαι εδώ και δεκαεπτά χρόνια. Η πολυετής στέρησή τους έγινε αιτία της επιθέσεως κάθε απρεπούς σκέψεως και διαφόρων πλανών των άόρατων εχθρών, που ακατάπαυτα πολεμούν και μιαίνουν τον εσωτερικό άνθρωπο, τον οποίο ο Θεός δημιούργησε κατ' εικόνα και ομοίωσή Του [9]. Και οι ίδιοι γνωρίζετε καλύτερα από εμένα ποια φοβερή τιμωρία περιμένει αυτόν, που βλάπτει τον εσωτερικό άνθρωπο. Κάνετέ μου

αυτήν την χάρη, σας παρακαλώ, για όνομα των γενναιοδωριών του μόνου δικαίου και φοβερού Κριτή, ο οποίος θα ανταποδώσει στον καθένα σύμφωνα με τις πράξεις του. Σώστε την ψυχή που καταστρέφεται, για να εκπληρωθεί και για σας ο λόγος και η ευλογία της Γραφής που λέγει: «Εάν εξαγάγης τίμιον από αναξίου, ως το στόμα μου έση» [10]. Για όνομα του Θεού· αποκτήστε για τον εαυτό σας αυτήν την χάρη, την ανταμοιβή και την ευλογία του Θεού αφήστε την κρίση σε Αυτόν· που δικάζει όλους δίκαια, επειδή «ουδέ ο πατήρ κρίνει ουδένα», λέγει ο Λόγος του Θεού, «αλλά την κρίσιν πάσαν δέδωκε τω υιώ» [11].

Και άλλη μία χάρη ζητώ από σας. Να μου επιστρέψετε τα ελληνικά βιβλία, που έφερα από εκεί για την ανάγνωση και για την πνευματική παρηγοριά της ακόλαστης ψυχής μου. Δείξατε και σε εμένα το χριστιανικό έλεος, που δείχνετε με την σωφροσύνη σας σε πολλούς άλλους. Με αυτό θα δώσετε μεγάλη δόξα στην μακαρία ψυχή του αειμνήστου τσάρου σας, άρχοντα και ευεργέτη μου, του μεγάλου ηγεμόνα Πασών των Ρωσιών Βασιλείου του Ιωάννου. Ας γίνετε σώφρονες και πιστοί συγκυβερνήτες και βοηθοί του στην διακυβέρνηση του ευσεβούς κράτους της Ρωσίας, ώστε να προσθέσετε στην μακάρια ψυχή του φωτεινή δόξα με την χάρη που θα μου κάμετε. Η σαφέστατη απόδειξη της σωφροσύνης και της πίστεως των ηγεμόνων και βογιάρων είναι, όταν αυτοί, μετά την εκδημία του άρχοντός τους, φροντίζουν να του παρέχουν εκεί μεγαλύτερη δόξα, κάμνοντας εδώ αντί αυτού κάθε φιλανθρωπία και διάφορες χάρες σε όλους γενικώς τους ενδεείς και σε όσους υποφέρουν στην φυλακή. Αυτός ο λόγος δεν είναι δικός μου, αλλά γενικώς όλων των θεοπνεύστων Πατέρων. Δεν θεώρησα πολύ σωστό να εκθέσω εδώ τις μαρτυρίες τους, τις οποίες ξέρετε καλά, αφού γνωρίζετε αρκετά την Αγία Γραφή και είστε μορφωμένος περισσότερο από κάθε άλλον, και γι' αυτό δεν έχετε ανάγκη από περισσότερες υπομνήσεις. Ας προσφέρει σε όλους σας ο Κύριος Ιησούς Χριστός υγεία, ησυχία και ισχύ. Αμήν.

Παραπομπές:

1. Αυτή και οι δύο επόμενες επιστολές, «Στον νεαρό Μιχαήλ», «Στον αδελφό Γρηγόριο» και «Στον κύριο και αδελφό Γρηγόριο», εκδόθηκαν από την Θεολογική Ακαδημία του Καζάν, με βάση το χειρόγραφο της Λαύρας της Αγίας Τριάδος και του Αγίου Σεργίου αρ. 200. Στα χειρόγραφα της Βιβλιοθήκης της Μονής Σολοβέτσκι αυτές οι επιστολές δεν υπάρχουν.
2. Βλ. Γεν. 37,25-28.
3. Βλ. Γεν. 39,6-20.
4. Βλ. Γεν. 40,1-46.
5. Ψαλμ. 104, 20-21.
6. Ψαλμ. 102, 9.
7. Δευτ. 32,39.

8. Ησ. 40, 13.

9. Πρβλ. Γεν. 1,26.

10. Ιερ. 15, 19.

11. Ιω. 5, 22.